

WATERLAND

VAN FRIESLAND

JAARVERSLAG 2023 OP STOOM

DWAANDE

Het jaar 2023 was een mooi en druk jaar. Ons team heeft, met veel plezier, hard gewerkt voor onze prachtige regio. Ik ben trots en blij met hun inzet, enthousiasme en hart voor onze leden en in het bijzonder onze regio.

Het weer was in het begin van de zomer niet goed en in het najaar was het ronduit nat. Zo nat dat het Ir. D.F. Woudagemaal meerdere keren en dagen heeft mogen draaien. Ook tijdens de Open Museum Maand. Een maand waarin 15 musea gratis toegankelijk waren voor inwoners én toeristen. Een geweldige maand om als VVV te mogen initiëren en organiseren met hulp van onze beide gemeenten, de provincie en ook het NBTC.

Vanzelfsprekend hebben we ons met veel meer bezig gehouden. Dit jaarverslag geeft een overzicht van onze werkzaamheden met daarbij enkele onderwerpen uitgelicht.

De omvang van het verslag doet geen recht aan het vele werk wat er is verzet door bestuur, vrijwilligers en medewerkers maar geeft wel een mooie impressie.

We zijn dankbaar voor het vertrouwen van onze leden en de beide gemeenten die ons steeds weer stimuleren en uitdagen om te blijven bouwen aan een krachtige organisatie en een duurzame en bloeiende bestemming Waterland van Friesland.

Floriaan Zwart
Directeur VVV Waterland van Friesland

VERBINDEN

We zijn de spil tussen stakeholders van de gastvrijheidseconomie in Zuidwest Friesland. Het verbinden in de regio is de belangrijkste kerntaak van VVV Waterland van Friesland. Het loopt als een rode draad door alle werkzaamheden heen.

Onze werkzaamheden onder de kerntaak verbinden bestonden in 2023 uit:

- Werven en verbinden van (nieuwe) leden
- Contact met leden onderhouden (mail, post, telefonisch, bijeenkomsten, ALV, campagnes, sociale media, zakelijk. waterlandvanfriesland.nl)
- Leden adviseren over producten en diensten
- Presentaties en afspraken met ondernemersverenigingen en promotie clubs
- Overleggen en samenwerkingen met stakeholders binnen en buiten de regio (o.a. Merk Fryslân, regioaanjagers, TAF, museumdirecteuren, wethouders, ambtenaren, VVV Nederland, NBTC)
- Aanhaken op provinciale en regionale initiatieven om data te verzamelen en verspreiden
- Beleidsmatig en praktisch aanhaken op maatschappelijke ontwikkelingen
- Kennis over de sector actief delen met onze stakeholders
- Aanhaken bij nieuwe initiatieven en productontwikkeling

Gemeente visies

In 2023 werd het programma Recreatie en Toerisme van gemeente De Fryske Marren vastgesteld en werd een start gemaakt met het opstellen van de Visie Gastvrijheidseconomie van gemeente

UITNODIGING BUSSFARI

WORKSHOP FOTOGRAFIE

Súdwest-Fryslân. Als VVV zijn we bij beide trajecten actief betrokken geweest om gevraagd en ongevraagd mee te denken en te adviseren.

Bussafari Stromen in Waterland

Maandag 17 april stapten 62 leden in de bus om op pad te gaan in de regio langs een aantal highlights uit onze verhaallijn Stromen in Waterland. Een inspirerende en zeer geslaagde dag waar veel nieuwe contacten zijn gelegd en de regio met andere ogen is bekeken.

Workshop fotografie

Woensdag 27 september kwamen ruim veertig leden bijeen voor de workshop 'Fotografie met je smartphone'. Fotograaf Lydia Annema gaf tips en tricks over het maken van dé perfecte foto met je telefoon. Naast inhoudelijke kennis zorgen dit soort workshops en bijeenkomsten voor de nodige onderlinge verbinding tussen onze leden.

Horizon Europe

In november 2023 zijn wij benaderd voor een zogenaamd Europees Horizon

subsidie project. Via onze contacten zijn zowel de beide gemeenten uit onze regio als BDFriesland, Suwotec en Vripack met elkaar in verbinding gekomen om samen te werken aan een Europese call om elektrisch vragen verder te ontwikkelen in onze regio. In februari 2024 is de definitieve aanvraag ingediend en in de zomer van 2024 verwachten we een definitieve go.

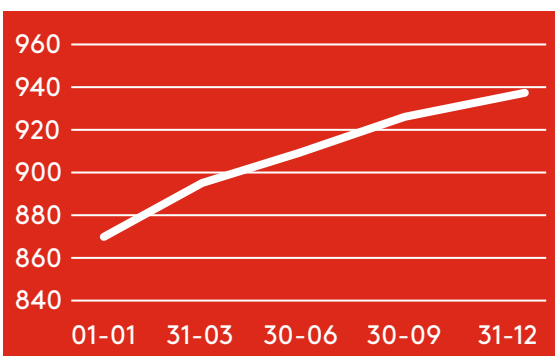
Narrowcasting

Het bereik van onze digitale informatieschermen blijft groeien. Zo hebben we inmiddels op 33 locaties schermen hangen waar weer, inspiratie en informatie op wordt getoond voor inwoners en toeristen.

Ledengroei vlakt af

VVV Waterland van Friesland is gegroeid van 874 naar 939 leden. We zien dat de groei hiermee langzaam afvlakt. Verdere groei is geen doel op zich en we focussen ons dan ook vooral op behoud en verbinding met onze bestaande leden.

LEDENGROEI

LEDENBEDOORDELING

	2020	2021	2022	2023
VVV Waterland van Friesland	8,0	7,9	8,0	8,0
Website	7,9	7,8	7,8	8,0
Ondernemersnieuwsbrief	7,9	7,7	7,6	7,8
Publicaties: magazine en kranten	8,0	8,2	7,8	8,2

MARKETING

Het presenteren van de regio op een zo aantrekkelijk mogelijk manier om meer bezoekers te trekken. We doen dat met een passende boodschap bij de beoogde doelgroep in elke stap van de klantreis. Onze verhalen geven we hierin de hoogste prioriteit.

Onze werkzaamheden onder de kerntaak marketing bestonden in 2023 uit:

- Organiseren van persreizen en leden hierbij actief aanhaken
- Schrijven van inspiratieblogs voor onze website en sociale media
- Doorontwikkelen verhaallijnen incl. beleefbaarheid en boekbaarheid
- Communiceren met toeristen en inwoners via sociale mediakanalen en nieuwsbrief
- Uitbrengen meertalig magazine en kranten
- Website optimalisatie en seizoen informatie
- Meertaligheid website borgen
- Website optimaliseren voor vindbaarheid in zoekmachines
- Opzetten en beheren marketing-campagnes (waar mogelijk in samenwerking met Merk Fryslân)
- Ambassadeurscreatie en verbinding via wedstrijden, reviews en interactie

Website gebruik

Hier komen alle 13 watericonen van de verhaallijn aan bod. Gedurende het hele jaar werden er op social media verhalen en beelden over deze watericonen gedeeld.

www.waterlandvanfriesland.nl/stromen

Website contentplanner

Via een nieuwe module is het mogelijk om op onze website content automatisch te laten wisselen op basis van de seizoenen. Zo hoeven we veel minder pagina's handmatig aan te passen. De module kan ook ingezet worden om content direct aan te passen aan Sinterklaas, kerst, Valentijnsdag etc. Een waardevolle investering die onze website relevanter maakt en ons werk makkelijker.

Website Duitstalig

We hebben sinds vorig jaar een volwaardige Duitse website door meer dan 220 relevante pagina's te vertalen. Het aantal Duitstalige bezoekers steeg naar zo'n 150.000.

Pers en media

In 2023 hebben er onder onze regie zes persreizen plaatsgevonden in onze regio. Diverse locaties, organisatie en ondernemers zijn betrokken bij deze reizen. Naast persreizen hebben initiatieven en campagnes (Open Museum Maand, Ode aan de Washand) de nodige landelijke pers bereikt met aandacht voor onze regio en organisatie.

Verhaallijn Stromen

In 2023 lag de focus op Verhaallijn Stromen: een reis langs waterwerken en -wegen. Verhaallijn Stromen is gelieerd aan de Verhaallijn Water van NBTC. Onze al bestaande verhaallijn is verder ontwikkeld en er is beleefbaar aanbod aan toegevoegd. Ook is er aanbod voor ontwikkeld in de vorm van routes. De longread met alle verhalen is te lezen op onze website.

Grootste stijging website

In 2022 groeide ons website bezoek met 155% t.o.v. 2021. Hiervoor ontvangen we in maart 2023 een award voor snelst groeiende website in Nederland (DMO sites). Momenteel staan we in de top 4 van meest bezochte DMO websites (grotere gebieden) in Nederland. Onze strategie om in te zetten op content creatie én up-to-date informatie werpt zijn vruchten af en blijven we op inzetten.

BEREIKCIJFERS

	2020	2021	2022	2023
Website bezoeken	199.424	302.732	747.780	1.178.175
Facebook volgers	5.262	6.352	11.152	14.545
LinkedIn volgers	401	600	900	1.073
Instagram volgers	3.142	6.025	8.230	9.653
Consumenten nieuwsbrief	1.000	1.500	2.000	3.000
Campagne bereik	2.500.000	5.040.000	9.200.000	9.700.000

GASTVRIJHEID

Het fundament van een aantrekkelijke bestemming. We laten de gast welkom voelen op een authentieke wijze vanuit onze eigen identiteit. Gastvrijheid is een beleving van de gast die wordt bereikt door goed gastheerschap en gastgerichtheid.

Onze werkzaamheden onder de kerntaak gastvrijheid bestonden in 2023 uit:

- Beantwoorden van vragen aan de balie, per mail en telefoon
- Cursussen voor gastvrouwen- en heren organiseren
- Behouden, verbinden en betrekken van onze vrijwilligers bij de organisatie
- Ondersteuning van externe VVV informatiepunten (36)
- Organiseren en beheren van eigen VVV informatiepunten (5)
- Ondersteuning en beheer van VVV inspiratie tablets (17)
- Ontwikkelen van gastvrije producten met naam en branding van onze regio
- Werven van gastvrouwen en -heren
- Webshop met onze (informatie) producten

Boot Holland

Vijf dagen lang waren wij te vinden op Boot Holland. Naast eigen informatie producten verkochten we de Marrekrite vlaggetjes van 2023. De beursstand kregen wij gratis aangeboden. Speciaal voor de beurs ontwikkelden wij een beurswand die we ook op volgende bijeenkomsten kunnen gebruiken.

TOP Woudsend

Het nieuwe toeristische overstap punt in Woudsend is feestelijk onthuld. VVV Waterland van Friesland is de komende jaren nauw betrokken bij de verdere invulling en uitrol van de TOP's in onze regio. Recreatieschap de Marrekrite is eindverantwoordelijk voor het plaatsen en het onderhoud van de TOP's.

Toeristische informatiepunten

VVV IJlst is onder de nodige belangstelling met een houten bok verhuisd naar museum Houtstad IJlst. VVV Workum is opnieuw geopend in Museum Warkums Erfskip in de Waag van Workum. VVV Terherne heeft een update gekregen nadat Kameleon Terherne was overgenomen.

Wervingscampagne vrijwilligers

Via een persbericht en aandacht in kranten en Omrop Fryslân hebben we vrijwilligers opgeroepen zich te aan te melden bij onze organisatie. De campagne was een groot succes en heet vele nieuwe enthousiaste vrijwilligers opgeleverd.

Nieuwe producten slaan aan

Ook in 2023 hebben we enkele nieuwe producten gelanceerd zoals een Skipper pet en een rode Moai Fuort trui en slippers met een Fries patroon. Deze producten geven onze winkels een eenduidige uitstraling en zorgen ervoor dat er steeds meer unieke producten te verkrijgen zijn die bijdragen aan de branding van onze regio.

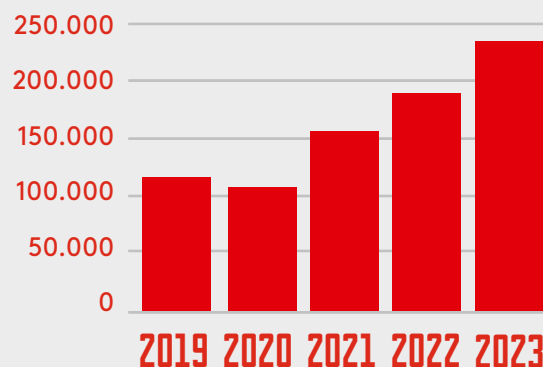
NIEUWE BEURSWAND VAN WATERLAND VAN FRIESLAND

Cursussen en uitjes vrijwilligers

Vrijwilligers zijn heel belangrijk voor onze organisatie. Om ze te inspireren, hun kennis te verrijken en om verbinding te zoeken, hebben we in 2023 een cursus Duits georganiseerd en onze vrijwilligers mochten aansluiten bij de cursus Ambassadeur Nationaal Landschap Zuidwest Friesland. Daarnaast zijn er diverse kennis uitjes georganiseerd naar Hindeloopen, Heeg, Joure, Greidhoeke, Bolsward en Oudemirdum. We merken dat de kennis van de regio en de betrokkenheid van onze vrijwilligers groeit en een enquête wees uit dat ze blij zijn met hun rol binnen onze organisatie.

WINKELVERKOPEN

De omzetten in onze winkels zijn met 24% gestegen ten opzichte van 2022. Naast de omzetverhoging is de marge op de verkopen met 4.5% gestegen t.o.v. 2022. Het verminderen van het aantal producten en het toevoegen van meer waardevolle en duurzame producten werpt zijn vruchten af.

PRODUCTEN UIT DE SKIPPER LIJN: SKIPPER PET EN MOKKEN

INFORMATIEVOORZIENING

Informatievoorziening begint bij de menselijke behoefte om iets te willen weten. In de (digitale) overvloed aan informatie brengt VVV Waterland van Friesland overzicht. Dat wordt inspirerend aangeboden via eigen middelen, via onze gastvrouwen en -heren, ondernemers en stakeholders.

Onze werkzaamheden onder de kerntaak informatievoorziening bestonden in 2023 uit:

- Verzamelen en publiceren van evenementen op de website en in de krant
- Online publiceren van een printbare evenementen weekkalender
- Contentbeheer narrowcastingschermen
- Toevoegen en beheren aanbod van tickets en zoek en boek
- Opmaken, controleren en uitbrengen van (regio)kaarten, plattegronden en (stads)wandelingen
- Verzamelen, bewerken, verbeteren en publiceren van informatie ten behoeve van het NBTC, Merk Fryslân en lokale promotie clubs
- Beheren en toevoegen van routes op onze website
- Beheren en toevoegen van POI's (Points of Interest) op onze website
- Schrijven en beheren van toeristische informatie op onze website
- Vertalen van teksten en informatie

Routeontwikkeling

In 2023 ontwikkelden we 34 nieuwe routes voor onder andere het jaarthema (2024) Ruimte. Ook ondernemers vroegen ons routes te ontwikkelen en/of te digitaliseren in onze database en voor

de uitrol van de TOP's hebben we routes ontwikkeld. Naast nieuwe routes zijn er zo'n 35 routes verbeterd en geüpdatet. Naast vernieuwen en updaten vertalen we onze routes ook in het Duits. Eén van de nieuwe routes is de Elfdoorpenroute. Deze route kreeg bij de lancering de nodige (media) aandacht.

Widget

Het aantal en type widgets op websites van onze leden blijft groeien. Inmiddels staan er 192 widgets online. Er zijn Uitagenda widgets maar ook route widgets zoals vaar-, fiets-, wandel-, en sup- en kanoroutes. Daarnaast zijn de widgets ook in het Duits en Engels beschikbaar.

Samenwerking De Tocht

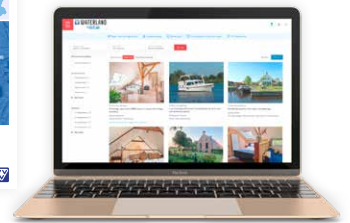
Al meer dan 200.000 kaarten zijn er verkocht voor Musical de Tocht. Een geweldig succes wat bijdraagt aan drukte in het laagseizoen. Via de website van De Tocht is het mogelijk om direct een accommodatie te boeken voor je verblijf in Friesland. VVV Waterland van Friesland faciliteert deze Friesland brede dienstverlening.

Groepen Friesland

Op de website van Groepen Friesland vind je de meeste groepsaccommodaties van Friesland op het vaste land. Wij hebben het mogelijk gemaakt dat je via deze website direct je groepsaccommodatie kan reserveren via onze zoek en boek software. Zo hebben we een groot deel

34 NIEUWE ROUTES

ZOEK EN BOEK WIDGET

van de groepsaccommodatie online boekbaar gemaakt, wel zo gastvrij!

Reisgidsen

Afgelopen jaar werden er twee nieuwe reisgidsen over Friesland en onze regio uitgebracht, één van Time to Momo en één van Marleen Brekelmans (Bijzonderplekje.nl). Voor beide reisgidsen leverden wij input en keken we redactioneel mee naar de juistheid van de informatie.

Uitagenda

Onze Uitagenda is één van onze belangrijkste producten. Inmiddels is Joure.nl ook aangesloten op onze database van evenementen en activiteiten. We zien en merken dat steeds meer inwoners actief onze Uitagenda (en Uitkrant) bezoeken en gebruiken.

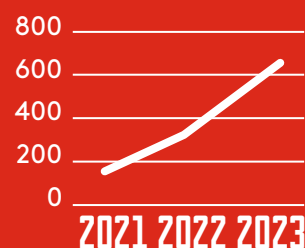
Tablets

Verspreid door de regio zijn er inmiddels 25 informatie tablets waar inwoners en toeristen informatie kunnen vinden en activiteiten of accommodaties kunnen boeken.

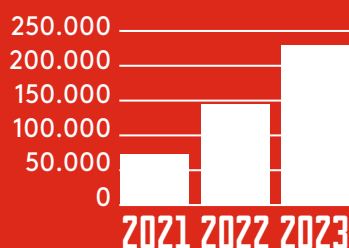
ZOEK EN BOEK

Een steeds groter gedeelte van ons aanbod aan activiteiten en accommodaties is direct online te boeken via onze site. Wij vinden dit belangrijk omdat real-time inzicht in prijs en beschikbaarheid van grote waarde is voor de bezoekers van ons platform. We gaan daarom door op de ingeslagen weg en bouwen aan een gastvrij platform.

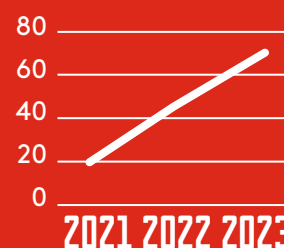
AANTAL ACCOMMODATIES

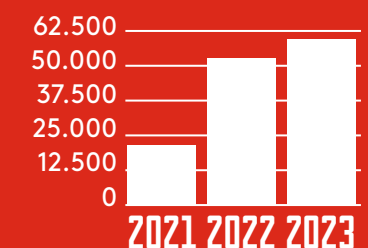
BRUTO OMZET ACCOMMODATIES

AANTAL BOEKBARE ACTIVITEITEN

BRUTO OMZET ACTIVITEITEN TICKETS

PRODUCT- EN BESTEMMINGSONTWIKKELING

In 2023 werkten we aan verschillende projecten op het gebied van product- en bestemmingsontwikkeling. Door deze projecten zetten we stappen in het ontwikkelen van onze regio en het verbeteren van onze producten.

OPEN MUSEUM MAAND

De musea in Waterland van Friesland worden, in tegenstelling tot musea in de grote steden in Nederland, in de zomer het allermeeft bezocht. In november daarentegen is het over het algemeen rustig. Zonde, want ook dan zijn de musea perfect om de innerlijke horizon te vergroten. Zeker voor eigen inwoners, die vaak voorbijkomen maar nog nooit binnen zijn geweest. Heel november was er daarom de Open Museum Maand. Een initiatief van VVV Waterland van Friesland, georganiseerd samen met 15 musea uit de regio Zuidwest Friesland.

Naast ruim 38 duizend bezoekers en een overvloed aan positieve reacties heeft de Open Museum Maand veel inzicht en andere resultaten opgeleverd. Bekijk de resultaten en de aftermovie via museummaand.frl

KENNISBIJEENKOMST EVENEMENTEN ORGANISATOREN

Het organiseren van een evenement komt steeds verder onder druk te staan. Regels worden aangescherpt en vergunningsaanvragen steeds uitgebreider. Om de organisatoren, die veelal vrijwillig zijn, te ondersteunen organiseerden we in 2023 voor het eerst een kennisbijeenkomst. Er waren inhoudelijke presentaties en de beide gemeenten waren aanwezig om vragen te beantwoorden. Met meer dan 150 deelnemers was deze bijeenkomst een groot succes!

OPEN WATERSPORT WEKEN

In samenwerking met Merk Fryslân zijn de Open Watersport Weken georganiseerd en ontwikkeld. Bewust niet meer de start van het watersport seizoen aangezien we de winter doorvaren. Zo hebben we o.a. Gaastmeer, Makkum en Heeg er toe bewogen om deze naam te omarmen. Ook in onze voorjaarskrant hebben we weken en activiteiten de nodige aandacht gekregen. In 2024 krijgt deze samenwerking een vervolg.

STUDIEREIS ZUID-LIMBURG

Samen met ondernemers, wethouders, ambtenaren en vertegenwoordigers van onze culturele instellingen zijn wij afgereisd naar Zuid-Limburg om te kijken en leren hoe deze al dertig jaar actief beleid heeft en uitvoert op het gebied van seizoen verbreding. De opgedane kennis én de gegroeide onderlinge verbinding tussen de deelnemers van deze reis dragen bij aan een volgende stap op dit onderwerp.

ODE AAN DE WASHAND

De zomer in 2023 stond volop in het teken van de duurzame campagne 'Ode aan de washand'. Inwoners en toeristen werden uitgedaagd om 'liever' met water om te gaan. De ludieke bewustwordingscampagne kreeg meerdere verschijningsvormen, zoals vlaggenlijnen vol washandjes en een promotieteam langs campings. Potentieel kon er 378 miljoen liter water bespaard worden. 'Ode aan de washand' was een initiatief van VVV Waterland van Friesland. De actie werd ondersteund door Visit Friesland, de Toerisme Alliantie Friesland (TAF), Vereniging Circulair Friesland, de Provincie Friesland en Centre of Expertise Water Technology (CEW).

De campagne heeft een PR-waarde van vele honderduizenden euro's voor opgeleverd. Er werd aandacht aan besteed door RTL editieNL, Radio 538, Radio 1, Q-music, Marcel en Gijs op SBS6, Goedemorgen Nederland, Algemeen Dagblad, Leeuwarder Courant, Omrop Fryslân en VRT nieuws in België.

ROUTES, STADSWANDELINGEN EN DORPSKUIERS

Na de succesvolle introductie van vijf hoogwaardige stadswandelingen in 2022 zijn we in 2023 verder gegaan met de uitrol van deze stadswandelingen aangevuld met dorpskuiers en routeboekjes. De routeboekjes kunnen ook op maat gemaakt worden, zodat ze altijd starten op de plek waar ze uitgedeeld / verkocht worden. Aanvullend is het mogelijk om online routes te adopteren en zo een bedrijfsvermelding te plaatsen bij een betreffende route.

ORGANISATIE

Dagelijks werken wij als organisatie aan onze vier kerntaken verbinden, gastheerschap, informatievoorziening en marketing. Onze organisatie is klein, heeft weinig overhead en een platte structuur. Achter de schermen van onze organisatie proberen we alles zo optimaal mogelijk te organiseren, zodat ons team zo goed mogelijk kan werken aan haar taken.

Onze werkzaamheden ten behoeve van de organisatie in 2023 bestonden uit:

- Personeelsbeleid voor betaalde medewerkers en vrijwilligers
- Planning van onze gastvrouwen en -heren
- Financiële administratie inclusief verantwoording
- Kennis over- en ontwikkelingen in onze sector bijhouden
- Beheer van onze VVV locaties
- ICT, distributie en ondersteuning

ICT

Ook achter de schermen op het gebied van onze ICT blijven we verbeteren en professionaliseren. In 2023 is een nieuwe mailserver in gebruik genomen. Daarnaast is een start gemaakt met het

vervangen van Dropbox voor een beter beveiligd NAS systeem voor veilige opslag van onze documenten.

Training en opleiding medewerkers

Ons team volgt jaarlijks verschillende kennissessies van Kennisnetwerk Destinatie Nederland en het NBTC. Waar nodig krijgen medewerkers persoonlijke begeleiding en training. Naast specifieke trainingen heeft ons hele team toegang tot het GoodHabitz platform. Een trainingsplatform vol trainingen gericht op persoonlijke kennis, kunde en ontwikkeling.

Accountantscontrole

In 2023 is onze administratie en organisatie voor het eerst aan een accountantscontrole onderworpen. Wij ontvingen een goedkeurende accountants verklaring met enkele tips ter verbetering.

Nieuw kassa systeem

Om werk te besparen, fouten te voorkomen en meer inzicht te verkrijgen in onze verkopen zijn we eind 2023

gestart met de implementatie van een nieuw kassasysteem voor onze vijf winkels. Sinds begin 2024 is dit systeem operationeel. Het nieuwe systeem is ook veel makkelijker te bedienen voor onze medewerkers en vrijwilligers.

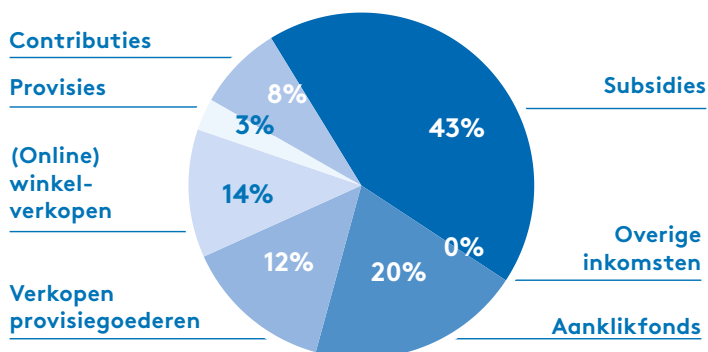
NECSTouR

Als organisatie zijn we in 2023 aangesloten bij NECSTouR. Een Europees samenwerkingsverband van regionale marketing organisaties (DMO's). Door kennisdeling hopen we waardevolle inzichten en projecten te verkrijgen ten gunste van onze regio en/of de Provincie Friesland.

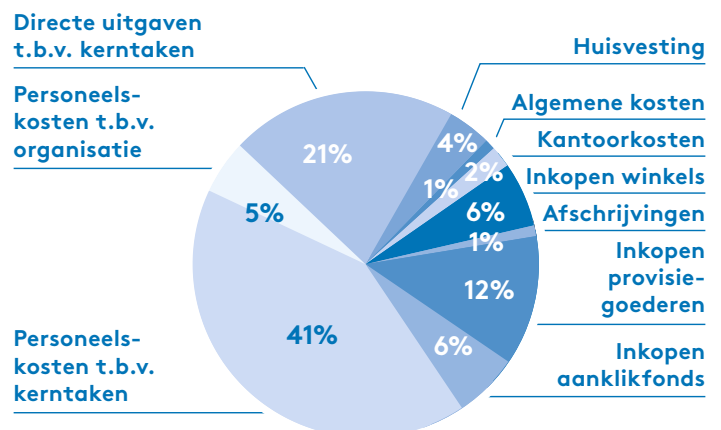
Financiën

De ontvangen subsidies in 2023 zijn € 318.550,- van gemeente De Fryske Marren en € 412.006,- van gemeente Súdwest-Fryslân. In 2023 heeft de organisatie een verlies van ca. € 20.000,- geleden. Een financieel jaarverslag zal separaat van dit verslag worden opgemaakt en gedeeld met onze stakeholders.

INKOMSTEN

UITGAVEN

ORGANISATIE GEGEVENS

24 Medewerkers (13,5 fte)

- 12 in vaste dienst
- 13 via tijdelijk (seizoen)contract
- 1 in dienst via Empatec
- 2 weekend hulp

60 Vrijwilligers

- 65 Gastheren/vrouwen via externe locaties
- 3 Stagiaires
- 7 Bestuursleden
- 16 VVV locaties
- 20 Informatiepunten